

ordentligvis bestemmes, at Beløbet først kliver at udbetale, naar vedkommende er 18 Aar, og er Barnet 2 Aar ved Udstedelsen, forfalder det altsaa først efter 16 Aars Forløb. Det vil altsaa være den almindelige Regel, at Forældelsen begynder at løbe til den Tid. Naar vi dog have fundet det fornødent at give en saadan Bestemmelse, er det jo, som den ærede Ordfører henviste til, fordi der stundom i Skifteekstrakter findes Udtalelser, hvorefter det kan være noget tvivlsomt, naar Kristen begynder at løbe, navnlig fordi Skifteforvalteren tager Forbehold for Børgen om, naar der maatte være Anledning dertil, at forlange Beløbet udbetalt før det 18de Aar. Men det andet er den almindelige Regel, og det er ganske naturligt at have 20 Aar, for det gælder mange Børn, navnlig Døtre, at de maatte efter Attenaarsalderen blive hjemme endog i 10—20 Aar og saa deres Underhold af Forældrene; der er da ikke nogen Opfordring for dem til at gøre deres Rettigheder gældende. Derfor er det vistnok ret rimeligt, at denne Bestemmelse bliver sat ind, men jeg for mit Vedkommende skal ikke lægge nogen afgørende Bægt paa en Forandring i saa Henseende. Derimod anbefaler jeg meget Endringsforslaget under Nr. 2 og opfordrer ærede Medlemmer til at stemme for det.

Justitsministeren (Rellermann):

Jeg vil over for de Bemærkninger, der kaldt fra den sidste ærede Taler, fremhæve det, at jeg betragter ikke den Maade, hvorpaa han opfatter Forholdet ved et Pantebrev i fast Ejendom, som den, der stemmer med de virkelige Forhold. Den ærede Taler stod egentlig paa det Standpunkt, at han sagde: Ja, den personlige Fordring er egentlig Hovedsagen; naar man laaner Penge ud mod Pant i fast Ejendom, saa er Obligationen, den personlige Fordring, Hovedsagen, og det, at man har Udgang til at holde sig til Ejendommen og søge sin Fyldestgørelse i den, staar som en Bihag, som saadan noget accessorisk. Det tror jeg ikke er det virkelige Forhold. Det virkelige Forhold, saaledes som det er nu, er, at Panteretten i Ejendommen er Hovedsagen, og ved Siden deraf spiller Hensynet til den personlige Fordring en ringe Rolle. Derfor er det, at jeg ikke finder det naturligt, at Fordringens Præskription skal influere paa Panteretten, fordi jeg finder, at det er ikke naturligt, at det, som faktisk og praktisk er Hovedsagen, skal rette sig efter det, som faktisk og praktisk er det langt underordnede. Det er egentlig den Hovedbetragtning, hvorfra jeg gaar ud. Naar man ikke deler den, men naar man bliver staaende ved den Opfattelse, som jeg

vil falde en forældet Opfattelse, hvorefter man stadig ser Sagen, om jeg saa maa udtrykke mig, mere fra en logisk Side end fra en økonomisk Side, og altsaa holder fast ved dette, at Hovedsagen er, at man har nogle Penge til gode hos en Mand, men derimod ikke stiller sig, som jeg mener er rigtigt, paa den Betragtning, at Hovedsagen er, at man har en Ejendom at holde sig til — saa kan jeg naturligvis godt forstaa, at man stiller sig saaledes som den sidste ærede Taler. Jeg er heller ikke tilbøjelig til at mene, at naar Højesteret i 1851 kom til det Resultat, den gjorde, har det været, fordi den har delt en lignende Anskuelse, men hvis den har eksisteret den Gang, tror jeg ikke den eksisterer mere. Hele den store Mængde pengeudlaanende Institutioner, vi have, nemlig alle Kreditforeningerne, hvile jo dog alle paa den Tanke, at det er den reelle Sikkerhed, som er Hovedsagen. Det kan gerne være, at man ogsaa tager den personlige Ret med, det er jo for saa vidt en Fordel ogsaa at have den; men om den har noget videre at sige eller ikke, tror jeg rigtig nok, man i Almindelighed ikke ved synderligt om ved disse store Institutioner. Det, som man vil vide noget om, er, om Pantet duer, og derfor mener jeg, at det er det praktiske, det med de virkelige Forhold stemmende Hensyn at lægge Hovedvægten paa det.

Der næst vil jeg gøre den Bemærkning over for den ærede Taler, at jeg synes ikke, man kan tage Hensyn til den Slags Betragtninger som, at Folk ikke vide dit eller dat, eller at Folk ikke varetage deres Interesser paa den Maade, som de skulle, at man forsømmer at lade en Obligation kvittere, naar den er betalt, eller forsømmer at forlyne sig med en kvittering o. desl. Skal man tage Hensyn dertil, kan man overhovedet efter min Formening slet ikke komme til nogen rationel Rettsordning. Der maa opstilles en regelmæssig Ordning af Forholdet, baseret paa det fornuftige, og saa maa man virkelig horte fra det, at der altid i ethvert Samfund maa være en hel Del Menneſter, som ere uvidende og stødsløse osv., det kan man ikke betragte efter min Formening som noget, man kan rette sig efter eller basere Ordningen af Institutionerne paa.

Dels af mig og dels af den ærede Ordfører for Mindretallet (Det. Hansen) blev der peget paa Præklusionen, og det blev betegnet som en Inkonsekvens, som det for saa vidt ogsaa vilde være, at man bevarede sin Panteret, uagtet Fordringen er prækluderet, men skulde miste den, naar Fordringen er præskriberet. Over for den ærede Talers Bemærkninger hertil vil jeg blot fremhæve